

Kommissorium

Oktober 2013

Udvalg for kvalitet og relevans i de videregående uddannelser

Med målsætningerne om, at 95 pct. af en ungdomsårgang skal gennemføre en ungdomsuddannelse og 60 pct. en videregående uddannelse, heraf 25 pct. en lang videregående uddannelse, har regeringen sat konkrete mål for visionen om at skabe den bedst uddannede generation i danmarkshistorien.

Hvert år bruges ca. 14 mia. kr. på taxametertilskud mv. på de videregående uddannelser. Den massive strategiske og økonomiske satsning på at øge *antallet* af studerende, der gennemfører en videregående uddannelse, kan dog ikke stå alene. Det er vigtigt, at de offentlige investeringer i de videregående uddannelser anvendes målrettet og effektivt til at sikre høj faglig *kvalitet* i uddannelserne og *relevante* uddannelser i forhold til efterfølgende beskæftigelse, så de videregående uddannelser bidrager aktivt til vækst, produktivitet og velstand i Danmark.

Der er stor variation i andelen af dimittender fra de videregående uddannelser, der kommer i relevant beskæftigelse, det samfundsøkonomiske afkast af uddannelserne samt frafald og gennemførelsestider mv. ved de videregående uddannelser. Endvidere er andelen af højtuddannede i private virksomheder lavere i Danmark end i øvrige OECD-lande.

Rigsrevisionen har påpeget, at de studerende på nogle videregående uddannelser har for få undervisningstimer eller for lav samlet arbejdsbelastning til, at det svarer til et heltidsstudium. Samtidig er det afgørende, at den faglige kvalitet i uddannelsesforløbene og udbyttet af eventuelle praktik- og praksisforløb er høj.

Med henblik på at styrke dimittendernes kompetencer og afkastet for samfundet og den enkelte ønsker regeringen derfor at rette fokus på *kvalitet* og *relevans* bredt set i de videregående uddannelser. Det handler både om unges uddannelsesvalg, uddannelsesinstitutionernes udbud af uddannelser og den faglige kvalitet i selve uddannelserne samt spillet med efterspørgslen efter kompetencer på arbejdsmarkedet.

Målet er, at ikke ét job i Danmark må gå tabt, fordi vi ikke uddanner dimittender med de efterspurgte kompetencer og med færdighederne til at omsætte en solid faglighed til ideer, innovation og vækst.

Regeringen ønsker derfor, at der med afsæt i den danske velfærdsmodel tages initiativer til forbedring af kvalitet, relevans og sammenhæng i de videregående uddannelser med afsæt i følgende overordnede politiske målsætninger:

1. Kvalitet: De videregående uddannelser skal have højere kvalitet i undervisning og uddannelsesforløb, og alle studerende skal udfordres til at nå deres højeste potentiale.
2. Relevans: Fokus for de videregående uddannelser skal i højere grad flyttes fra sidste eksamen til første job, så (a) flere får job i den private sektor, og (b) alle studerende tilegner sig kompetencer, der kan omsættes i relevant beskæftigelse – uanset på hvilket videregående uddannelsesniveau.
3. Sammenhæng. Der skal skabes bedre sammenhæng i de videregående uddannelser, så der undgås overlap i uddannelsessystemet, spildtid og dobbeltuddannelse.

Udvalg for kvalitet og relevans i de videregående uddannelser har til opgave at udarbejde konkrete anbefalinger til forbedringer af kvalitet og relevans inden for en række overordnede temaer, herunder:

- Sikring af høj faglig kvalitet i undervisningen og intensive uddannelsesforløb, der kan udfordre den enkelte til at indfri sit højeste potentiale.
- Forslag til frigørelse af mere tid til undervisning bl.a. i lyset af Rigsrevisionens beretning om undervisningen på universiteterne.
- Sikring af uddannelsesforløb, der gør de studerende klar til arbejdsmarkedet.
- Understøttelse af kvalitet og relevans i taxameter- og bevillingssystemet på tværs af de videregående uddannelser.
- Større og mere systematisk åbenhed om uddannelsernes resultater, herunder deres 'evner' til at få dimittenderne i relevant beskæftigelse efterfølgende.
- Øget ressourceeffektivitet og sammenhæng i det videregående uddannelsessystem.
- Forbedring af det samfundsøkonomiske afkast af videregående uddannelser.

Til grundlag for arbejdet skal udvalget (1) definere kvalitet og relevans i de videregående uddannelser med afsæt i national og international viden på uddannelsesområdet, (2) kortlægge udfordringens karakter og omfang bl.a. med afsæt i et 360-graders eftersyn af de videregående uddannelser på baggrund af dialog med aktører og interessenter samt internationale erfaringer, og (3) udarbejde anbefalinger til at imødegå udfordringerne.

Udvalgets 360-graders eftersyn skal tage afsæt i dialog med aktører og interessenter på de videregående uddannelser, herunder:

- Studerende
- Ledelsesrepræsentanter på de videregående uddannelser
- Undervisere
- Aftagere – repræsentanter for erhvervslivet
- Arbejdsmarkedets parter – offentlige og private.

Der kan endvidere iværksættes yderligere analyser for at kortlægge udfordringsbilledet og belyse kvalitets- og relevansudfordringer på de videregående uddannelser i internationalt perspektiv – herunder med inddragelse af ekstern bistand.

Udvalgets anbefalinger skal tage udgangspunkt i national og international viden på uddannelsesområdet og et solidt data- og analysegrundlag, herunder beskæftigelseseffekter og samfundsøkonomisk afkast af videregående uddannelser samt inddrage relevante anbefalinger fra Produktivitetskommissionen.

Desuden skal udvalget så vidt muligt komme med forslag til kvantificerbare kvalitets- og relevansindikatorer, der kan fastsætte politiske målsætninger for udviklingen og bruges i den løbende opfølgning på resultaterne af indsatsen. Det er endvidere en forudsætning for arbejdet i udvalget, at midlerne til de videregående uddannelser i en tid med stigende uddannelsesoptag og pressede offentlige budgetter anvendes ressourceeffektivt.

Udvalget skal udarbejde to selvstændige delrapporter i henholdsvis marts og oktober 2014:

- Delrapport 1: Det primære fokus skal være et eftersyn af den overordnede struktur og de lovgivningsmæssige rammer samt anbefalinger til konkrete tiltag, der kan styrke rammebetingelserne for kvalitet, relevans og sammenhæng i det videregående uddannelsessystem.
- Delrapport 2: Det primære fokus skal være institutionerne og uddannelsernes indhold med henblik på fastsættelsen af mål for kvalitet og relevans på institutionerne samt anbefalinger til at styrke arbejdet med faglig kvalitet og relevans i de enkelte uddannelser.

Udvalget afslutter arbejdet med en samlet afrapportering til regeringen ultimo 2014.

Udvalgets sammensætning

Udvalget sammensættes med syv uafhængige eksperter med stor indsigt i de videregående uddannelser, herunder samfundsøkonomisk analyse og effektvurdering, uddannelseskvalitet, uddannelsernes relevans i forhold arbejdsmarkedet og unges uddannelsesvalg.

Udvalget sekretariatsbetjenes af et sekretariat med medarbejdere fra relevante ministerier.

Økonomi:

De stramme offentlige finanser nødvendiggør nytænkning på alle områder, hvilket også vil sætte rammen for arbejdet i udvalget. Udvalget skal komme med anbefalinger, som kan finansieres inden for Uddannelsesministeriets eksisterende økonomiske ramme.